

ler samlever, når den pågældende stedfar eller stedmor samtykker.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender finder, at det fortsat bør være muligt at tage en afdød stedforælders efternavn, hvis dette må antages at være stemmende med den afdødes ønske. Til brug for vurderingen heraf kan fremlægges en erklæring fra afdødes nærmeste slægt.

Det foreslås derfor i § 4, stk. 5, 3. pkt., at ministeren for familie- og forbrugeranliggender i særlige tilfælde kan undtage fra kravet om samtykke i stk. 1, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 4, stk. 1, nr. 4 og § 4, stk. 5, 3. pkt. og bemærkningerne hertil.

2.5. Adgang til at tage tipoldeforældres efternavn

2.5.1. Gældende ret

Efter § 8, nr. 1, i navneloven kan en ansøger få sine bedste- og oldeforældres efternavn. Det er derimod ikke muligt at tage en tipoldeforælders efternavn.

2.5.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Navnelovsudvalget har overvejet, om reglerne om, hvilke efternavne det er muligt at tage på grundlag af slægtsmæssig tilknytning, bør lempes, således at også tipoldeforældrenes efternavne kan tages.

Udvalget har ikke fundet, at hensynet til andre bærere af navnet i slægten taler afgørende imod en liberalisering på dette punkt. Også et tipoldebarn må således antages at have en sådan slægtsmæssig tilknytning til det pågældende navn, at det må anses for rimeligt at tillade en sådan adgang.

Ved vurderingen af, om en sådan liberalisering bør gennemføres, har udvalget navnlig lagt vægt på, at det nu 20 år efter vedtagelsen af den gældende navnelov i almindelighed må antages at være muligt at udvide slægtskredsen med endnu en generation, uden at dette medfører større praktiske problemer.

Navnelovsudvalget har derfor fundet, at det bør være muligt at tage en tipoldeforælders efternavn.

Om udvalgets overvejelser, herunder om de praktiske spørgsmål, henvises i øvrigt til betænkningen, side 128 ff.

2.5.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenderes overvejelser

Af de grunde, som er anført af Navnelovsudvalget, er Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender enig i, at det bør være muligt at tage en tipoldeforælders efternavn.

Ministeriet er således enig i, at et tipoldebarn kan have en slægtsmæssig tilknytning til en tipoldeforæl-

der og dennes efternavn, og at det nu i langt de fleste tilfælde vil være praktisk muligt at dokumentere den slægtsmæssige tilknytning.

Det foreslås derfor i § 4, stk. 1, nr. 2, at et navn kan tages som efternavn, hvis navnet bæres eller har været båret af en af ansøgerens forældre, bedsteforældre, oldeforældre eller tipoldeforældre.

2.6. Adgang til at tage et mellemnavn som efternavn

2.6.1. Gældende ret

Efter den gældende navnelov kan et mellemnavn alene tages som efternavn, hvis navnet har været båret som efternavn i slægten, jf. § 8. Selvom navnet gennem generationer har været båret som mellemnavn i den pågældende slægt, kan navnet ikke tages som efternavn, medmindre navnet har været båret som efternavn. I sådanne tilfælde vil den slægtsmæssige tilknytning til navnet som efternavn på et tidspunkt opføre som følge af, at det i henhold til § 8, nr. 1, alene er muligt at gå tilbage til oldeforældrenes efternavne. For senere generationer vil det således ikke være muligt at tage navnet som efternavn, uanset at der er tale om et navn, som har været båret i familien som efternavn tidligere, og uanset at navnet eventuelt har været båret uafbrudt i familien som mellemnavn.

Hvis mellemnavnet i familien er taget efter 1904-navneloven og udgør et navn, som den pågældende familie ikke havde slægtsmæssig tilknytning til at tage som efternavn, vil ansøgeren også være afskåret fra at tage det som efternavn.

2.6.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

I sine overvejelser om, hvorvidt det bør være muligt at tage et mellemnavn som efternavn, uanset om ansøgeren ikke har den fornødne tilknytning til navnet som efternavn, har Navnelovsudvalget foretaget en afvejning af hensynet til dem, der har ret til navnet som efternavn, over for hensynet til dem, der alene har ret til navnet som mellemnavn.

Udvalget har ved afvejningen heraf navnlig lagt vægt på, at bærere af et forbeholdt efternavn som udgangspunkt må have krav på beskyttelse af navnet mod andre, der ønsker at bære det, at personer, der har ret til et mellemnavn, har en særlig tilknytning til dette navn, hvilket adskiller dem fra andre, der ikke har nogen tilknytning til navnet overhovedet, og at der blandt bærere af mellemnavne hos mange er et stærkt ønske om at kunne tage mellemnavnet som efternavn. Herudover har udvalget lagt vægt på, at mellemnavne i den praktiske navnebrug ofte anvendes som efternavne i forhold til f.eks. venner, kolleger, forretnings-